

واکاوی ضرورت اصلاحات و کاهش صفرهای پول ملی!

[ad_1]

روابط عمومی گروه تجاری ققنوس؛ در شرایطی رئیسکل بانک مرکزی از ارسال لایحه حذف ۴ صفر از پول ملی به دولت خبر می‌دهد که کارشناسان بانکی بر این باورند که عدم ثبات اقتصادی و تورم بالا، مانع از اجرای موفق این پروژه خواهد شد.

به گزارش خبرگزاری روابط عمومی گروه تجاری ققنوس، حذف صفر از پول ملی، پروژه امروز و دیروز نیست. سال‌های ۷۲ و ۷۳ بود که زمزمه‌های اجرای آن شنیده شد و البته در دولت دهم، اجرای آن وارد فاز جدیدی شد. همان زمان‌ها بود که محمود بهمنی، رئیس کل وقت بانک مرکزی به دستور رئیس‌جمهور مامور شد تا مطالعات برای انجام این کار را آغاز کند؛ موضوعی که البته در آن دولت هم هیچگاه به مرحله عملیاتی شدن نرسید. در آن روزها بانک مرکزی، چند گام مطالعاتی به جلو برداشت و در نهایت، در پایان دولت دهم و همزمان با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، رئیسکل بانک مرکزی اعلام کرد که فعلاً این موضوع در دستور کار دولت قرار ندارد و دولت، در آن شرایط اجرای آن را لازم ندانست.

داستان حذف صفر از پول ملی از کجا شروع شد؟

موضوع اما به اینجا ختم نشد. در دولت حسن روحانی هم، بار دیگر زمزمه حذف صفر از پول ملی مطرح شد. موضوع البته ابتدا از حذف سه صفر از پول ملی شروع شد و کم کم، زمزمه‌های رفرم پولی (اصلاح پولی شامل حذف صفر و تغییر واحد پول) را بر سر زبان‌ها انداخت. در واقع، برخی بر این باور بودند که حذف صفر از پول ملی تنها یک پروژه ظاهری برای آسان‌سازی پروسه حسابرسی و حسابداری و البته راحت‌تر شدن معاملات مالی روزمره مردم است؛ به این معنا که هم اکنون هم، کمتر کسی برای واحد پول ملی، از واحد «ریال» استفاده می‌کند و همه «تومان» را ملاک خرید و فروش‌های خود قرار می‌دهند؛ در حالیکه فقط سیستم‌های بانکی، صدور قبوض آب و برق و گاز و تلفن، عملیات حسابداری و حسابرسی شرکتها و معاملات بورسی رسمی «ریال» را مبنای محاسبات خود قرار می‌دهند؛ در غیر این صورت سایر مردم ملاک عمل خود را همان تومان یعنی یک صفر حذف شده از واحد ریال، می‌گذرانند.

در سال ۹۳ ولی‌الله سیف، رئیس کل وقت بانک مرکزی در دولت اول حسن روحانی، بر این باور بود که حذف صفر از پول ملی موضوعی است که باید حتما اتفاق بیفتد؛ اگرچه تاکیدش بر این بود که این صفرها زمانی باید حذف شود که نرخ تورم تکرر می‌شود و کشور، در شرایط باثبات قرار داشته باشد. سیف همچنین به این نکته هم اشاره کرده بود که باید مجموعه‌ای از عوامل زیرساختی از جمله چاپ اسکناس‌های جدید هم باید صورت گیرد.

هفدهم آذرماه سال ۹۵ هیات دولت در جلسه خود به ریاست حسن روحانی، رئیس‌جمهور، به ادامه بررسی پیشنهادهای کارگروه منتخب درباره «لایحه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» پرداخته و مواد دیگری از این لایحه را به تصویب رساند؛ از جمله اینکه واحد پول ایران، تومان و برابر با ۱۰ ریال تعیین شود.

همان روزها این موضوع سر و صدای بسیاری را به پا کرد و البته رئیس کل وقت بانک مرکزی هم اعلام کرد که این طرح به معنی حذف صفر از پول ملی نیست و فقط بنا است واحد شمارش پول به تومان تغییر کند؛ یعنی درست همان چیزی که در جامعه رایج است. ولی‌الله سیف، رئیس کل وقت بانک مرکزی همچنین به این نکته هم اشاره کرد که قرار است پیشنهاد مستقلی از سوی دولت و بانک مرکزی، به مجلس ارسال شود که اگر به تصویب برسد، منجر به حذف ۴ صفر از پول ملی می‌شود؛

موضوعی که تا همین چند روز پیش، مسکوت باقی مانده بود، تا اینکه چندی قبل در مراسم رونمایی از ایرانچکهای جدید، برخی نکات در ظاهر اسکناسها، موضوع حذف چهار صفر از پول ملی را بر سر زبانها انداخت؛ اما تا دیروز و زمان تائید عبدالناصر همتی، رئیس کل کنونی بانک مرکزی، خیلی جدی گرفته نشد.

آیا حذف صفر از پول ملی اولویت کنونی کشور است؟

عبدالناصر همتی دیروز اعلام کرد که حذف ۴ صفر از پول ملی در دستور کار قرار دارد. او به این نکته اشاره کرد که لایحه حذف چهار صفر از پول ملی، از سوی بانک مرکزی تقدیم دولت شده و امید میرود که هر چه سریع تر این مهم به نتیجه برسد. بنابراین حذف صفر از پول ملی وارد مرحله جدیدی از فرآیند کاری خود شده و رنگ و بوی جدی به خود گرفته است؛ موضوعی که البته موافقان و مخالفانی هم دارد.

نکته حائز اهمیت آن است که حذف صفر از پول ملی، همانطور که بارها و بارها در نقطه نظرات کارشناسان اقتصادی و صاحبان نظران بانکی مطرح شده است، نیازمند فراهم سازی مقدماتی است که از جمله آن، ثبات اقتصادی و تورم رو به کاهش است، موضوعی که حداقل هنوز در مورد وجود آنها در روابط عمومی گروه تجاری ققنوس، در شرایط کنونی، اطمینان لازم وجود ندارد.

در واقع، بسیاری بر این باورند که حذف صفر از پول ملی آن هم در شرایط امروز روابط عمومی گروه تجاری ققنوس، تورم را بیشتر کرده و هم اکنون در اولویت روابط عمومی گروه تجاری ققنوس قرار ندارد؛ در حالیکه برای این موضوع، باید مقدماتی فراهم شود که به طور قطع، شرایط آن در وضعیت کنونی فراهم نیست.

حذف صفر از پول ملی در شرایط فعلی تورمزا است

احمد عزیزی، کارشناس ارشد حوزه پولی و بانکی در گفتگو با خبرنگار مهر در واکنش به اظهارات عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی مبنی بر ارسال لایحه حذف چهار صفر از پول ملی گفت: حذف صفر از پول ملی، آخرین مرحله اصلاحات پولی یک کشور است؛ اما بانک مرکزی کشورمان، اجرای آن را به عنوان اولین مرحله از این اصلاحات، در دستور کار قرار داده است.

وی افزود: الگوی اصلاحات پولی ایران هم گویا قرار است شبیه به

ونزوئلا و زیمبابوه باشد که قطعا یک الگوی شکست خورده برای اصلاحات پولی است که در آن، حذف صفر از پول ملی در مرحله اول قرار می‌گیرد. اگر کشوری مثل ترکیه که به عنوان آخرین الگوی جهانی حذف صفر از واحد پول ملی خود، در دنیا وجود دارد، یک الگوی موفق است، به دلیل آن است که این کشور نیز در پایان اصلاحات پولی و به عنوان گام نهایی این اصلاحات، حذف صفر و کوچک کردن ارزش اسمی پول خود را در دستور کار قرار داد.

عزیزی معتقد است که آخرین مرحله و گام پس از کاهش تورم و ثبات پولی، حذف صفر از پول ملی است که آن هم باید در شرایط ثبات اقتصادی انجام شود؛ متاسفانه گویا ما هم باید مثل سایر پروژه‌ها و تصمیمات اقتصادی خود، این بار هم شیپور را از سر گشادش بزنیم و گام پایانی اصلاحات پولی را در ابتدا اجرایی سازیم، در حالیکه این موضوع تکرار تجربه ونزوئلا و زیمبابوه و محکوم به شکست است.

مشاور سابق بانک مرکزی ادامه داد: ما نمی‌دانیم دولت برای چه این اقدام را در دستور کار قرار داده است، اما به طور قطع، کوچک کردن قیمت اسمی پول در قالب واحد پول ملی، در شرایط حاضر که همه می‌دانیم شرایط اقتصادی نسبتا بی‌ثبات بوده و کشور دچار تورم بالایی است، در کنار تهدیدهای سیاسی که بر روابط عمومی گروه تجاری ققنوس از طریق تحریم اثرگذار است، موجب افزایش تورم می‌شود؛ چراکه واحد پولی وقتی کوچک می‌شود، انتظارات فعالان اقتصادی به جهتی می‌رود که قیمت‌ها را افزایش دهند و در نتیجه، به هیچ وجه، منظوری که دولت دارد، برآورده نمی‌شود؛ پس این یک تلقی اشتباه و خیال خام است اگر فردی تصور کند که حذف صفر از پول ملی، منجر به کاهش تورم می‌شود.

معاون اقتصادی بانک مرکزی چه می‌گوید؟

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی دیشب هم در پست اینستاگرامی خود مجدد بر حذف ۴ صفر از پول ملی تاکید کرده است. این در حالی است که همان روزهایی که زمزمه حذف صفر از پول ملی و مصوبه هیات دولت در آذرماه سال ۹۵ به میان آمد، پیمان قربانی، معاون اقتصادی ولی الله سیف که هم اکنون نیز در همین مسئولیت در بانک مرکزی مشغول به کار است، اعلام کرده بود انجام رفرم یا اصلاح پولی، جزو برنامه‌های درازمدت بانک مرکزی است، اما چاپ اسکناس و مسکوک جدید، اصلاح نظام حسابداری و قوانین، پیش‌نیازهای حذف صفر از پول ملی است.

او به این نکته اشاره کرده بود که رفرم پولی، چند سال پیش از آن هم مطرح شده و تا حد زیادی نیز پیش رفته بود؛ اما به دلیل شرایط تورمی، متوقف شد. در مباحث پیشروی بانک مرکزی، موضوع رفرم پولی قرار دارد و مطالعات مفصلی در این زمینه به انجام رسیده اما پیشنهادهایی دارد که حتماً باید به دقت مورد بررسی قرار گیرد.

وی اعلام کرده بود که موضوع ثبات اقتصادی و آمادگی گسترده‌ای برای اجرای تغییر شکل پولی لازم است به نحوی که باید چاپ اسکناس و مسکوک جدید صورت گرفته و نظام حسابداری کشور و قوانین اصلاح شود؛ به هر حال اجرای این سیاست، مجموعه پیشنهادهایی دارد که زمانبر است.

تجربه‌های دنیا در حذف صفر

حذف صفر از واحد پولی کشورها، نخستین بار در آلمان و پس از جنگ جهانی دوم رخ داد، این کشور زیر فشار اقتصادی ناشی از جنگ جهانی دوم و خسارت‌های برجای مانده از آن، تورمی شدید را تجربه می‌کرد که سیاستگذاران اقتصادی آلمان را وادار به حذف صفرها از مارک کرد. از سال ۱۹۶۰ تاکنون در ۷۱ مورد دولت‌های در حال توسعه مجبور شده‌اند چندین صفر را از پول ملی خود حذف کنند.

در آرژانتین طی سال ۱۹۶۰ میلادی، هر دلار آمریکا در برابر ۱۱۰۰ تا ۳۵۰۰ پزو آرژانتین مبادله می‌شد، این کشور با حذف دو صفر از پول خود ارزش آن را در برابر دلار افزایش داد، در اوایل دهه ۱۹۸۰ میلادی نیز هر دلار آمریکا در برابر ۱۸۰۰۰ تا ۱۸۰۰۰۰ پزو داد و ستد می‌شد، دولت آرژانتین در سال ۱۹۸۳ چهار صفر از پول خود را حذف کرد.

در ژانویه ۲۰۰۵ نیز ترکیه لیره جدید را جایگزین لیره قدیم خود کرد، بر این اساس هر یک میلیون لیره قدیم ترکیه (حذف شش صفر) به یک لیره جدید تبدیل شد، در ماه جولای همین سال نیز رومانی با حذف چهار صفر واحد پول جدید خود موسوم به لیو را معرفی کرد، در هر دو مورد، دولت‌های ترکیه و رومانی پیام آشکاری را برای مردم و جامعه بین‌الملل فرستادند و آن، اینکه سیاست‌های اقتصادی دولت در گذشته اشتباه بوده است.

از نمونه‌های اخیر در این زمینه به زیمبابوه مربوط می‌شود که طی آن دولت این کشور ۱۰ صفر را از پول ملی این کشور حذف کرده است؛ به هر حال ۱۹ کشور در این مدت یک بار اقدام به حذف صفر کرده‌اند و ۱۰ کشور

نیز ۲ بار این کار را انجام داده‌اند، آرژانتین ۴ بار، یوگسلاوی سابق ۵ بار و برزیل نیز ۶ بار سفرهای پول ملی خود را حذف کردند.

[ad_2]